

0052-28660

50210

การสำรวจความต้องการของผู้ที่ต้องการศึกษาต่อ
ในระดับบัณฑิตศึกษา

Survey of the Demand to Graduate Studies

ผู้ดำเนินการวิจัย
ที่ปรึกษา

บุญทอง ภูเจริญ
นิมมวล ศรีจาด

นักวิจัย

สินธุ์ สโรชา

เจนศิริ จันทศิริ
รัตนาพร เศรษฐกุล
ยวลักษณ์ จิระกิตติการ
เพ็รสา วัฒนากุล

ฐานิศ บูตรเพชรรัตน์
สมพิศ ทองปาน
ยุทธนา เลหาะวิสุทธิ
สุพัตรา ปุสุรินทร์คำ

รายงานวิจัยฉบับที่ 132

พ.ศ. 2540

มหาวิทยาลัยพายัพ

คำนำ

คณะกรรมการศึกษาความเป็นไปได้ของการจัดหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ได้ดำเนินการสำรวจและศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรปริญญาโทสาขาวิชาต่าง ๆ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคม โดยมีสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยพายัพ ในฐานะที่เป็นหน่วยงานส่งเสริมการทำวิจัยของคณาจารย์และบุคลากรในสาขาต่าง ๆ รวมทั้งการทำวิจัยร่วมสาขา จึงได้ดำเนินการประสานงานกับคณะกรรมการ ฯ ทุกท่านเพื่อประชุมปรึกษาหารือถึงการกำหนดกรอบแนวความคิด และระเบียบวิธีวิจัย คณะผู้วิจัยใคร่ขอขอบพระคุณที่ปรึกษาโครงการวิจัย ได้แก่ ดร.บุญทอง ภูเจริญ อธิการบดี และ ดร.นันทพล ศรีจาด รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ (ขณะนั้น) ที่ได้มีส่วนสนับสนุนให้มีการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา จนทำให้มีโครงการวิจัยนี้เกิดขึ้น นอกจากนี้ใคร่ขอขอบพระคุณ ดร.รัตนพร เศรษฐกุล คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย อาจารย์ยุวลักษณ์ จิระกิตติการ คณบดีคณะบริหารธุรกิจที่มีส่วนผลักดันให้เกิดโครงการวิจัยนี้ด้วยเช่นกัน

ผู้วิจัยใคร่ขอขอบพระคุณผู้ที่ให้ข้อมูลในแบบสอบถามครั้งนี้เป็นอย่างดี อันประกอบด้วย กลุ่มข้าราชการตามหน่วยงานของรัฐบาล กลุ่มพนักงานรัฐวิสาหกิจ กลุ่มพนักงานพาณิชย์กรรมบริการ กลุ่มครู-อาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตามอำเภอต่าง ๆ กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตามหน่วยงานพัฒนาของรัฐและเอกชน ตลอดจนกลุ่มผู้บริหารจากหน่วยงานของรัฐและเอกชนในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน

โครงการวิจัยนี้คงไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ หากไม่ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากนักศึกษาระดับปริญญาตรีปีสุดท้ายที่ศึกษาอยู่มหาวิทยาลัยพายัพ ประกอบด้วย นางสาวอาสยา พรหมสร นายสยาม กันแดง นางสาวประทานพร ปันธิ ที่ได้ช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูลระดับสนาม ตลอดจนการช่วยวิเคราะห์ข้อมูลด้วย อนึ่งคณะผู้วิจัยขอ

ขอบคุณคณะกรรมการสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยพายัพทุกท่าน ที่ได้พิจารณาและ
อนุมัติให้ทุนอุดหนุนการทำวิจัยครั้งนี้ ซึ่งคณะผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้อมูลที่ได้รับจากการ
วิจัยนี้ จะเป็นคุณประโยชน์ในการช่วยกำหนดทิศทาง การวางแผนการดำเนินการเปิดหลักสูตร
ระดับบัณฑิตศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมายของท่านผู้เกี่ยวข้องต่อ
ไป

คณะผู้วิจัย

PAYAP UNIVERSITY

ประเทศ : ไทย

หมายเลขงานวิจัย : 132

ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย) : การสำรวจความต้องการของผู้ที่ต้องการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา

ชื่อเรื่อง (ภาษาอังกฤษ) : Survey of the Demand for Graduate Studies

ผู้เขียน : ดร.สินธุ์ สโรบล อาจารย์เจนศิริ จันทศิริ และคณะ

หน่วยงาน : สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยพายัพ

ประเภทเอกสาร : รายงานการวิจัย

รายละเอียดของงานพิมพ์ : รายงานวิจัยขนาด 101 หน้า

วันที่พิมพ์ : กรกฎาคม 2540

ภาษา : ไทย

หน่วยงานที่ให้ทุน : มหาวิทยาลัยพายัพ ปีการศึกษา 2538

คำหลัก : การสำรวจ ความต้องการ บัณฑิตศึกษา

บทคัดย่อ

ก. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความต้องการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ และเพื่อศึกษาแนวโน้มความต้องการของตลาดแรงงานในระดับบัณฑิตศึกษาในสาขาวิชาการต่าง ๆ ด้วย กลุ่มเป้าหมายของการศึกษาคือ ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบด้วยกลุ่มบุคคลทั่วไป จำนวนทั้งสิ้น 415 คน และกลุ่มผู้บริหารหน่วยงานและผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน จำนวนทั้งสิ้น 109 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาครั้งนี้ รวมจำนวนทั้งสิ้น 524 คน

ข. ระเบียบวิธีวิจัย

ได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ ด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิหลายขั้นตอน (Stratified Multi-Stage Sampling) การเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม ด้านการวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS PC + ด้วยการเสนอตารางแจกแจงความถี่ และจำนวนร้อยละ พร้อมคำอธิบาย

ค. ผลการวิจัย

ความคิดเห็นจากกลุ่มบุคคลทั่วไปนั้นพบว่า คุณภาพของอาจารย์ผู้สอนเป็นปัจจัยที่สำคัญในการเลือกศึกษา รองลงมาคือชื่อเสียงของสถาบัน ส่วนใหญ่แล้วการรับทราบข้อมูลแนะนำเกี่ยวกับการศึกษาจะได้รับจากโปสเตอร์และแผ่นพับประกาศ ด้านภาพลักษณ์ของผู้ที่เป็นมหาบัณฑิตในอนาคตนั้นจะต้องเป็นผู้ที่รักความก้าวหน้า มีความรับผิดชอบต่อสังคมสูง มีบุคลิกภาพน่าเชื่อถือ สามารถนำเอาความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้ดี ส่วนความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารหน่วยงานและผู้ประกอบการนั้นพบว่า บุคลากรในหน่วยงานควรจะต้องเพิ่มความรู้ให้สูงขึ้นถึงระดับปริญญาโท และควรได้รับการอบรมในหลักสูตรระยะสั้นด้วย ซึ่งกลุ่มตัวอย่างจะเห็นว่าควรจะทำให้การสนับสนุนส่งเสริม โดยเฉพาะสาขาวิชาบริหารธุรกิจ ส่วนการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นควรจะเน้นด้านคอมพิวเตอร์ ด้านช่วงเวลาที่เหมาะสมในการเปิดสอนส่วนใหญ่เห็นว่าควรจะเป็นหลักสูตรสำหรับภาคพิเศษที่เรียนเฉพาะวันเสาร์-อาทิตย์

Country: Thailand

Research Report Number: 132

Name (Thai): การสำรวจความต้องการของผู้ที่ต้องการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา

Name (English): Survey of the Demand for Graduate Studies

Author: Dr. Sinth Sarobol, Aacharn Chensiri Chansiri and staff

Organization: Payap Research and Development Institute

Document type: Research report

Pages: 101

Date Printed: July, 1997

Original language: Thai

Funding organization: Payap University (budget year 1995)

Key words: survey Demand motivation graduate study

ABSTRACT

A. Scope of the study

This research has the goal of surveying the motivation and demand of further education at the graduate level in various courses of study as well as to study the labor market demand trends for graduate education in various fields. The target Population of this study are those who have completed undergraduate study. The groups surveyed were a typical sample group of 415 people (college graduates) as well as a group of 109 administrators and employers in the provinces of Chiang Mai and Lamphun. In total, 524 people participated in the study.

B. Research Method

The research method used was a stratified multi-stage sampling survey. The results were generated via interview and questionnaire. Data analysis was done via a statistical program (SPSS PC +) by presenting a tables of frequency, percentages and written explanation.

C. Research Results

According to the opinion of the typical sample group, the most important factor in education choice was the quality of teaching instructors, while the next most important factor was the reputation of the educational institution. For the most part, awareness of introductory educational information came from posters and brochures. Further, they thought that in the future, Master's degree holders will need to have an image of being forward thinking, socially responsible, inspiring confidence and good at applying knowledge practically in their work.

The opinions of administrators and employers surveyed were that staff in an organization should increase their knowledge to the master's degree level and should receive further short-term training in their fields. Therefore, the surveyed group thinks that there should be support for short-term training courses, especially in courses of business administration. Opinion was that such courses should emphasize computer and would be most appropriately scheduled on Saturdays and Sundays.

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	จ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1. ความสำคัญของปัญหา	1
1.2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย	1
1.3. ประชากรเป้าหมาย	1
1.4. การคัดเลือกตัวอย่าง ขนาดและกลุ่มตัวอย่าง	2
1.5. ขอบเขตของการวิจัย	2
1.6. การเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือ และการวิเคราะห์ข้อมูล	2
1.7. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	3
บทที่ 2 สารสนเทศด้านบัณฑิตศึกษาในประเทศไทย	
2.1 สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ	4
2.2 สถาบันอุดมศึกษาเอกชน	34

	หน้า
บทที่ 3 ผลการวิจัย	
ตอนที่ 1 การศึกษาความคิดเห็นจากกลุ่มบุคคลทั่วไป	39
ตอนที่ 2 การศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารหน่วยงานและ ผู้ประกอบการ	58
บทที่ 4 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย	73
ข้อเสนอแนะ	76
บรรณานุกรม	78
ภาคผนวก	80
ภาคผนวก ก แบบสอบถามสำหรับบุคคลทั่วไป (ชุดที่ 1) และแบบสอบถาม สำหรับผู้บริหารผู้ประกอบการ (ชุดที่ 2)	81
ภาคผนวก ข (สำเนา) ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง เกณฑ์มาตรฐาน หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต พ.ศ. 2533	89
ภาคผนวก ค นโยบายและแนวปฏิบัติของทบวงมหาวิทยาลัยว่าด้วยการ เปิดสอนหลักสูตรสาขาวิชาต่าง ๆ ที่จะสอนเป็นภาษาต่าง ประเทศของสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย	99

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	
1	
หลักสูตรในมหาวิทยาลัย/สถาบันของรัฐและเอกชน จำแนกตาม	
ระดับปริญญาของมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน	38
<u>ตอนที่ 1</u>	
1	
การศึกษาความคิดเห็นจากกลุ่มบุคคลทั่วไป	
1.1	
อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มบุคคลทั่วไปจำแนกตามเพศ	39
1.2	
อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มบุคคลทั่วไปจำแนกตามระดับช่วง	
อายุ	40
1.3	
อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพ	
การสมรส	40
1.4	
อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา	41
1.5	
อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี	
จำแนกตามสาขาวิชา	42
1.6	
อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท	
จำแนกตามสาขาวิชา	44
1.7	
อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพหลัก	45
1.8	
อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อ	
เดือน	45
1.9	
อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกภูมิลำเนา	46
1.10	
อัตราส่วนร้อยละของความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทหรือ	
การฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น	47
1.11	
อัตราส่วนร้อยละของลำดับความต้องการศึกษาต่อในสาขาวิชา	
ต่าง ๆ	48
1.12	
อัตราส่วนร้อยละของสาขาวิชาอื่นที่ต้องการศึกษาต่อ ในระดับ	
บัณฑิตศึกษา และการฝึกอบรมหลักสูตร ระยะสั้น	49

ตารางที่

1.13 อัตราส่วนร้อยละของลำดับที่ของสถาบันที่ต้องการศึกษาต่อของ กลุ่มตัวอย่าง	50
1.14 อัตราส่วนร้อยละแหล่งที่มาของค่าเล่าเรียน หากว่าตัดสินใจที่จะ ศึกษาต่อ	51
1.15 อัตราส่วนร้อยละของระยะเวลาที่เหมาะสมในการศึกษาต่อ	51
1.16 อัตราส่วนร้อยละของวิธีการศึกษาต่อกรณีได้ทำงานแล้ว	52
1.17 อัตราส่วนร้อยละของปัจจัยในการเลือกสถานศึกษาต่อของกลุ่ม ตัวอย่าง	53
1.18 อัตราส่วนร้อยละของแหล่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานที่ศึกษาและ หลักสูตรที่น่าสนใจ	54
1.19 อัตราส่วนร้อยละของความคิดเห็นด้านภาพลักษณ์ (Image) ของผู้ที่ เป็นมหาบัณฑิตในอนาคต	55
1.20 อัตราส่วนร้อยละของข้อเสนอแนะเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยที่จะเปิด หลักสูตรปริญญาโทและหลักสูตรระยะสั้นในอนาคต	56
ตอนที่ 2 การศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารหน่วยงานและผู้ประกอบการ	
2.1 อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มผู้บริหาร/ผู้ประกอบการจำแนกตามเพศ	58
2.2 อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มผู้บริหาร/ผู้ประกอบการจำแนกตามสังกัด.....	59
2.3 อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มผู้บริหาร/ผู้ประกอบการจำแนกตามสถานภาพ ในหน่วยงาน	59
2.4 อัตราส่วนร้อยละของบุคลากรในสังกัดหน่วยงานจำแนกตามระดับการ ศึกษา	60
2.5 อัตราส่วนร้อยละของบุคลากรในสังกัดหน่วยงานจำแนกตามลำดับสาขา วิชาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี	61

ตารางที่	หน้า
2.6 อัตราส่วนร้อยละของความจำเป็นของ การยกระดับวิทยฐานะ.....	62
2.7 อัตราส่วนร้อยละของความจำเป็นในการได้รับการเพิ่มความรู้ใน ระดับต่าง ๆ	63
2.8 อัตราส่วนร้อยละของการส่งเสริม/สนับสนุนให้บุคลากรได้รับการ ศึกษาต่อหรือฝึกอบรมในระดับสูงกว่าปริญญาตรี	64
2.9 อัตราส่วนร้อยละของความต้องการให้บุคลากรศึกษาต่อระดับปริญญา โททางด้านสาขาวิชาต่าง ๆ	65
2.10 อัตราส่วนร้อยละของความต้องการให้บุคลากรศึกษาหลักสูตร ระยะสั้นในสาขาวิชาต่าง ๆ	66
2.11 อัตราส่วนร้อยละของบุคลากรมีศักยภาพที่จะศึกษาต่อระดับปริญญา โทในด้านต่าง ๆ	67
2.12 อัตราส่วนร้อยละของการเปิดปริญญาโทสาขาต่าง ๆ ในอนาคตจำแนก ตามลำดับความต้องการ	67
2.13 อัตราส่วนร้อยละของช่วงเวลาที่เหมาะสมในการเปิดสอนระดับปริญญา โท	70
2.14 อัตราส่วนร้อยละของระยะเวลาในการเปิดการเรียนการสอนหลักสูตร อบรมระยะสั้นภาคพิเศษ	71
2.15 อัตราส่วนร้อยละของข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดหลักสูตร การเรียนการสอนในระดับปริญญาโทและฝึกอบรมระยะสั้นใน อนาคต	71